PARIKANNIEMEN

KONTTI

4/2021

Timo Tossavainen:
Ihminen oppii uutta
s. 8

Matti Pasanen:
Muutos on mahdollisuus myös lastensuojelussa
s. 6

Helena Valentin
tekee romanityötä aluehallinto-virastossa
s. 20

Afganistanista Suomeen paennut Esmat:
”Joskus mietin, että koko elämäni on ihme!”
s. 10

Parikanniemen joulutervehdys 2021

Vuosi 2021 jää mieleen aikana, jolloin totuimme poikkeusoloihin. Koko vuoden jatkunut epävarmuuden tila muuttui pikkuhiljaa paremmaksi. Opimme elämään tilanteessa, jossa nopeat muutokset olivat mahdollisia. Parikanniemen työssä se merkitsi joustamista, uusien työtapojen käyttöön ottamista, digiloikkaa, mikä mahdollisti uusien yhteydenpitotapojen oppimisen sekä myös yhä suurempien joukkojen saavuttamisen. Työtä leimasi kaikessa pitäytyminen perustehtävässä eli lastensuojelussa ja julistustyössä.

Jotain samaa tapahtui myös 2000 vuotta sitten. Nuori perhe Nasaretista joutui uuteen tilanteeseen. Matka Betlehemiin oli vaivalloinen, synnytys tallissa yllättävä tapahtuma ja sitä seurannut pakomatka Egyptiin erikoinen. Jumalan Poika syntyi poikkeusolosuhteisiin. Rooman vallan alla eläneet ihmiset olivat epätietoisia, olosuhteet vaikeat ja tulevaisuus pelotti. Kuljettiin ”kuoleman varjon laaksossa”. Siihen tilanteeseen tuli ilosanoma: ”Teille on syntynyt Vapahtaja.”

Kiitämme lämpimästi kaikkia Parikanniemen työhön eri lailla vaikuttaneita, niin työntekijöitä, vapaaehtoisia, sidosryhmiä kuin lukuisia yhteistyökumppaneita, hyvästä yhteistyöstä sekä kaikesta avusta ja tuesta. Toivotamme teille kaikille riemullista Jeesuksen Kristuksen syntymäjuhlaa 2021 sekä oikein hyvää ja rauhallista uutta vuotta 2022! On aika hiljetä hetkeksi! ”Hetkeksi hiljene, maa, kumarra Jumalaa, kumarra seimellä Jeesuksen, seuraa tähteä viisasten. Kumarra Jumalaa.” (Virsi 935, Hetkeksi hiljene maa. san. Toivo Hyyryläinen 1989, 2014.)

Kimmo Jaatila, Parikanniemen Ystävät ry, puheenjohtaja
Matti Pasanen, Parikanniemen lastenkoti, johtaja
Teuvo V. Riikonen, Parikanniemisäätiö, toiminnanjohtaja
Johanna Talo, Parikanniemisäätiö, puheenjohtaja

Matka Betlehemiin -jouluvaellus Parikanniemen lastenkodilla

Parikanniemen lastenkodilla Mikkelin Ristiinassa järjestetään suosittu Matka Betlehemiin -jouluvaellus 24. kerran 10.–11.12.2021. Viime vuonna koronan takia vaellusta ei järjestetty. Vaelluksen toteuttajina ovat lastenkodin lapset, työntekijät ja kymmenet vapaaehtoiset. Vaellus tehdään ulkona, talvisessa maisemassa. Mahdolliset muutokset ja muu tarkempi informaatio marraskuun loppuun mennessä osoitteessa www.parikanniemi.fi

Aikaa kierrokseen tulee varata yli tunti. Vaelluspäivät ja -ajat ovat perjantaina 10.12.2021 klo 17–20 ja lauantaina 11.12.2021 klo 16–19. Ryhmien ilmoittautuminen toimisto@parikanniemi.fi tai 0400-744061.
Parikanniemisäätiö ja Parikanniemen Ystävät ry.

PARIKANNIEMISÄÄTIÖN LEHTI
Päätoimittaja
Teuvo V. Riikonen
Kustantaja
Parikanniemen Ystävät ry
Parikanniementie 130
52320 Vitsiälä

ISSN 2323-7465 (painettu)
Nettisivut: www.parikanniemi.fi
Toimitus
Janita Lautamäki
Pirkko Oinonen
Petri Tiusanen
Taitto Meiju Bonsdorff
Kannen kuva Sami Romppainen

ISSN 2323-7473 (verkkojulkaisu)
Toimitusneuvosto
Ari Tähkäpää, Krista Eskelinen, Markku Liukkonen, Pirkko Oinonen, Meiju Bonsdorff, Thorleif Johansson, Teuvo V. Riikonen, Kimmo Jaatila, Johanna Talo
Painopaikka Teroprint Oy, Mikkeli

Matkalla oleva Jumalan kansa

Yksilön ja yhteiskunnan liikkeitä voidaan verrata matkaan. Toiset etsivät aina uusia haasteita, kun taas jotkut haluavat elää turvallisesti. Matkustamisen kaksi vastakkaista puolta ovat äärimmäisten kokemusten etsiminen ja toisaalta matkaan liittyvä haikeus.

Nykysukupolvesta on sanottu, että ihminen on eksyksissä. Siksi ihmiset etsivät itseään tekemällä omaa sisäistä matkaansa. Unelma matkasta on yhtä tärkeä kuin itse matka.

Myös Jumalan kansa on aina ollut liikkeellä. Vanhan testamentin kantaisät, profeetat ja tuomarit olivat liikkeellä samalla tavalla kuin Uuden testamentin apostolit. Jeesus teki lapsena matkan vanhempiensa kanssa Egyptiin ja aikuisena hän kävi Samariassa, Juudeassa ja Libanonissa. Kristillinen kirkko on historiansa aikana ollut aina liikkeellä. Hajotettuna se on ollut koossa, karkotettuna läsnä ja häväistynä kunniassa. Pelotettuna rohkea ja pilkattuna todistava, maahan lyötynä kunniassa nouseva. Unohdettuna kaikkien muistissa ja salattuna aina näkyvissä.

Kristillisen kirkon kannalta suurin matka oli se, kun Jumala lähetti Poikansa maan päälle. Kristus tuli alas, jotta me saisimme muuttaa kerran ylös taivaaseen. Täällä hänellä ei ollut sijaa, mihin päänsä laittaisi. Kristuksen matka kulki seimen kautta ristille. Tänään Kristus itse lähestyy meitä Sanan ja sakramenttien kautta. Kristuksen kirkossa ja ehtoollisella Jumala tulee aina luoksemme. Jumala ei ole sidottu paikkaan, vaan on läsnä kaikkialla, missä häntä avuksi huudetaan.

Teuvo V. Riikonen

Muutos – vaikea mutta tärkeä

Tapio Aaltonen
Yritysjohdon valmentaja, teologi

Minulla oli ystävä, joka jatkuvasti valitti asioistaan. Kerran kysyin häneltä: ”Haluaisitko, että ongelmasi ratkeaisivat?” Hän ei vastannut. Muutaman kuukauden kuluttua hän soitti: ”Mistä minä puhuisin, ellei minulla olisi ongelmia?” Hän oli rakentanut koko elämänsä ongelmien ympärille. Tämä on tuttu ilmiö esimerkiksi sosiaalialalla.

Emme ole kovin avoimia muutoksille. Ajattelemme, että ”vanha on hyvää” ja että ”vanhassa on vara parempi”. Vanha tuntuu tutulta ja turvalliselta, vaikka se olisi hankalaakin. Muutos ja uudistuminen voi olla vaivalloista. On helpompaa jatkaa sitä, mitä on ennenkin ajatellut ja tehnyt. Päivästä toiseen.

Raamattu on täynnä ilmaisuja muutoksesta ja uudistumisesta, kehotuksia mielen muuttamiseen, puhetta siitä, miten Jumala luo kaiken uudeksi. Jeesus suomi vanhoja ajatusmalleja ja kutsui kuulijat kohti uutta. Pyhää Henkeä kutsutaan uuden synnyttäjäksi.

Se uusi voi koskea ajattelutapoja, luutuneita uskomuksia, puhetta, käyttäytymistä. Se voi tarkoittaa sitä, että muutan suhdettani ihmiseen, jota kohtaan tunnen kaunaa. Pyydän ja annan anteeksi. Kristittynä eläminen on jatkuvaa avoimuutta uudelle. Vanha jää taakse, uutta tulee tilalle.

Elävä Jumala luo uutta

Jumala sanoi: ”Tulkoon valo.” Ja valo tuli. Sanallaan hän loi myös veden ja maan, hedelmää tuottavat puut ja väriloistossaan ilakoivat kukkameret, laajan eläinkunnan sekä ihmisen. Kaiken Jumala loi tyhjästä pelkällä sanansa voimalla. Ja Jumalan luoma oli hyvää. Maailma ei tullut täyteen massatuotannon kopioita vaan täysin ainutlaatuisia ja omansa näköisiä yksilöitä ihan pienintä lumihiutaletta myöten.

Kirsi Smeds
TM, Raamatunlukijain Liiton pääsihteeri
Valkeala
Kuva Johannes Wiehn

Jumalan luovalla sanalla on käsittämätön voima! Ja koska Jumala ei muutu, on Hän tänäänkin yhtä elävä ja voimallinen, uutta luova. Mutta katsoessamme loppuvuoden luontoon se puhuu meille enemmän kuolemaa kuin elämää: Lakastuneet lehdet peittävät maan. Lehtipuut jököttävät alastomina syystuulien repiessä niiden oksia. Elämän voima on kadonnut, syntymisen merkkejä ei näy. On lakastumista ja kuolemaa, pois ottamista. Ihan kuin Luoja olisi unohtanut luotunsa.

Oletko joskus kokenut – tai juuri tänään ajatellut – että Jumala on hyljännyt sinut; olet kuin myrskyjen repimä puu, josta elämän voima on katoamassa. Koet tilanteesi toivottomana. Näköpiirissä ei ole valoa, ei sen häivähdystäkään. Jumalalla on viesti sinulle: Minä olen elävä Jumala, olen uutta luova Jumala. Olen täysin kykenevä tekemään elämässäsi uutta niin tänään kuin huomennakin. Kevään ihme voi tulla elämääsi, vaikka ympärilläsi on pimeää. Se on mahdollista. Saat kurottautua avunhuudon kanssa Jumalan puoleen aivan niin kuin nuo karsitut lehtipuut tavoittelevat kohti taivasta. Saat luottaa ja vedota Raamatussa oleviin Jumalan lupauksiin; kyllä Jumala kykenee luomaan uutta, sellaistakin, mitä et osaa edes toivoa.

Kuolema julistaa elämää

Jumalan suuren pelastussuunnitelman ytimessä kuolema julistaa elämää: Jeesus kärsi ja kuoli ristillä meidänkin syntisyytemme vuoksi. Voittamalla kuoleman hän mahdollisti meille jokaiselle ikuisen elämän. Jumala voi ja tahtoo antaa myös uuden ja ikuisen elämän, joka alkaa siitä, kun ihminen turvautuu Jeesuksen sovitustyöhön ja tunnustaa tarvitsevansa syntisyyteensä Jeesusta. Hän saa anteeksi ja tulee Jumalan omaksi. Tuossa

hetkessä on uuden luomisen ihme: kun Jeesus on tullut sydämeen asumaan, ihmisestä tulee uusi luomus. *"Jokainen, joka on Kristuksessa, on siis uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle!"* 1. Kor. 5:17.

Vanha katoaa

Jos jokasyksyiset lehtimassat eivät maatuisi, vaan jäisivät muoviroskien tavoin kasautumaan maatumattomiksi moskamassoiksi, uudelle elämälle ei olisi tilaa kasvaa. Pienet taimet tukehtuisivat. Mutta jo luonnossa Jumala näyttää meille sen, kuinka vanha maatuu ja katoaa, kun Jumala luo uutta. Mekin saamme unohtaa menneet; kaiken sen moskan, mitä elämämme varrella on kertynyt. Saamme unohtaa kaiken sen, minkä Jumala on anteeksi antanut. Hän suorastaan kehottaa meitä olemaan huonomuistisia menneiden asioiden suhteen, jotta ne eivät turhaan rasittaisi eivätkä veisi voimaa uuden kasvun ihmeeltä. Meitä kehotetaan: *"Älkää enää menneitä muistelko, älkää muinaisia miettikö! Katso: minä luon uutta."* Jes. 43:18.

Löydän itseni usein kaivelemasta vanhoja asioita. Otan niitä uudelleen kannettavakseni; aivan kuin ne olisivat katoamatonta muovimoskaa. Mutta miksi palata tunkiolle? Miksi muistella niitä, jos Jumalakaan ei muistele. Anteeksisaamisen hetkessä Jumalalle viety asia aivan kuin palaa poroiksi, sitä ei enää ole. Se on poissa.

Jumalan tahto on, että me kiitollisina siitä, mitä Hän on meille tehnyt, Jeesukseen turvautuen ja hänessä uusina luomuksina eläen katsomme kohti tulevaa ja odotamme uutta luomisen juhlapäivää. Odotamme hetkeä, jolloin Jumala luo uuden taivaan ja uuden maan. Hetkeä, jolloin olemme lopullisesti pelastettuina turvassa Isän Jumalan tykönä ja saamme kaikkien kielten ja kansojen kanssa laulaa ylistystä Jumalalle yhdessä enkelien kanssa.

"Katso, minä luon uuden taivaan ja uuden maan. Menneitä ei enää muistella, ne eivät nouse mieleen. Ei, vaan te saatte iloita ja riemuita aina ja ikuisesti siitä, mitä minä luon." Jes. 65:17–18.

Muutos on mahdollisuus myös lastensuojelussa

Lastensuojelu elää jatkuvaa muutoksen aikaa. Muutos lastensuojelun sisällä tapahtuu pääsääntöisesti lastensuojelulain sekä viranomaisten valvonnan ohjaamana. Myös muuttuvat yleiset asenteet yhteiskunnassa sekä lisääntyvä tieto lasten hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä luovat pohjan ja tarpeen muutokseen ja kehittämiseen. Muutoksessa mukana pysyminen on edellytys ja elinehto toimivalle lastensuojelulle.

Teksti Matti Pasanen
Lastenkodin johtaja, Parikanniemi, Mikkeli
Kuva Sami Romppainen

Aika ajoin esiin tulee tilanteita, joissa lastensuojelu saa osakseen negatiivista julkisuutta. Lastensuojelu nousee uutisten aiheeksi silloin kun tapahtuu jotain pahaa tai jokin menee pieleen. Silloin syyllistä halutaan etsiä epäonnistuneesta lastensuojelusta. Keskustelu aiheen ympärillä jää usein yksisuuntaiseksi. Lastensuojelua ohjaa vaitiolovelvollisuus, joten puolustuspuheenvuorolle ei anneta mahdollisuutta. Tilanteiden taustoitukset jäävät näin erittäin yksipuolisiksi, ja väärä tieto saa levitä rauhassa.

Mitä lastensuojelu on?

Miltä tai keneltä lasta suojellaan? Tähän kysymykseen törmään työssäni tasaisin väliajoin. Useimmiten huostaanoton syynä on jonkin asteinen kaltoinkohtelu. Joko ulkopuolelta, esimerkiksi omilta vanhemmilta tuleva laiminlyönti, tai joissain tapauksissa lapsen oma kaltoinkohtelu itseään kohtaan, kuten päihteiden käyttö. Kysymys "miltä tai keneltä?" on siis täysin aiheellinen, mutta painottuu mielestäni liikaa syyllistämiseen ja syyllisten etsintään. Sen sijaan olisikin parempi kysyä: mitä lastensuojelulla pyritään suojelemaan? Tähän vastaus lyhykäisyydessään on, että lastensuojelun perimmäinen tarkoitus on suojella lapsen ikätasoista kasvua ja kehitystä.

Kasvun ja kehityksen kannalta kaikein riskialttiimpia aikoja ovat ensimmäisen ikävuoden kuukaudet. Kun lapselle muodostuu varhaisissa vuorovaikutussuhteissa perusturvallisuuden ja luottamuksen kokemus, se heijastuu myöhempiin ihmissuhteisiin ja luo pohjaa hyvän itsetunnon, minäkuvan ja empatiakyvyn kehittymiselle. Jos lapsen perus-

turvallisuus hänen ensimmäisinä elinvuosinaan järkkyy, voi se pahimmillaan ajaa lapsen koko hänen elämänpolkuaan leimaaviin haasteisiin. Tällaisia lapsia on lastensuojelun piirissä paljon. Tehtävämme on siis luoda perusturvallisuutta ja terveitä vuorovaikutussuhteita.

Mikä on muuttununt?

Olen toiminut lastensuojelun sijaishuollossa yli 15 vuotta eri tehtävissä. Ensimmäinen kosketus työskentelyyn lastensuojelun parissa tapahtui Heinolassa Kotirauha-nimisessä lastenkodissa vuonna 2003. Toimin tuolloin kesän ajan ohjaajien lomittajana. Vuonna 2004 aloitin kesälomittajana Parikanniemen lastenkodissa.

Tuohon aikaan lastensuojelulaitoksissa ei ollut tavatonta kääriä riehuvaa lasta mattoon ja pyrkiä rauhoittamaan hänet tällä tavalla. Se oli alalla yleisesti hyväksytty toimintamalli. Tällaisiin tilanteisiin en kuitenkaan itse törmännyt Parikanniemessä tai muuallakaan. Myös muunlaiset rajoitustoimenpiteet kuten laitokseen lomilta palaavien lasten tavaroiden systemaattinen tarkastaminen oli 20 vuotta sitten hyvin yleistä.

Suuri muutos lastensuojelulaissa tapahtui 2010-luvulle siirryttäessä. Kaikkiin henkilöön kohdistuviin rajoitustoimenpiteisiin alettiin vaatia viralliset kirjaukset sekä rajoitustoimenpidepäätökset. Näistä tuli ilmetä tarkat perustelut ja syyt rajoituksille sekä se, kuka päätöksen rajoitustoimenpiteestä on tehnyt. Tällä pyrittiin turvaamaan lapsen itsemääräämisoikeus sekä vähentämään rajoitusten mielivaltaisuutta.

Lapsi ei saisi kokea itseään ulkopuoliseksi omassa elämässään.

Lastensuojelussa työskentelevien parissa levisi ilmapiiri, että näin heiltä ikään kuin vähennetään työssä tarvittavia työkaluja sekä mahdollisuuksia rajoittaa lasta. Asia oli päinvastoin. Kirjausten ja virallisten päätösten ohella laki myös samalla velvoittaa toimimaan rajoitustoimenpitein, jos tietyt edellytyksen täyttyvät. Tämä antoi työkalut puuttua, lisäsi rajoitustoimenpiteiden laillisuutta sekä toiminnan läpinäkyvyyttä.

Lapsen ääni

Niiden vuosien aikana, jotka olen alalla työskennellyt, paras muutos on meneillään juuri nyt. Lastensuojelun painopiste menee jatkuvasti kohti lasta osallistavaa työotetta. Tämä näkyy konkreettisesti muun muassa siinä, että lastensuojelulaitosten toimintaa ohjaavan, vuosittain päivitettävän omavalvontasuunnitelman tekemisessä tulee kuulua laitokseen sijoitetun lapsen ääni. Tämä on kirjattu myös lakiin. Lapsi ei saa kokea itseään ulkopuoliseksi omassa elämässään.

Muutos ja siinä mukana pysytteleminen on usein stressaavaa ja kuormittavaa. Onkin tärkeää mennä kohti muutosta yhdessä. Tällöin voimme yhteisöllisesti ottaa vastuun siitä, että opimme uutta ja osaamme toteuttaa lain asettamien kriteereiden mukaista, laadukasta lastensuojelua. Muutos antaa meille mahdollisuuden tehdä ne asiat, jotka jo osaamme hyvin, jopa entistä paremmin.

Juha Tapion säveltämässä ja sanoittamassa kappaleessa Pettävällä jäällä lauletaan: "Riittäisikö täällä, pettävällä jäällä, yksi jonka kanssa ei yksinäinen oo, riittääkö se täällä pettävällä jäällä." Tämä mielestäni kiteyttää hienosti lastensuojelun tarkoituksen. Olla läsnä, olla tukena, nähdä ja kuulla. Jokainen ansaitsee edes yhden, jonka kanssa ei "yksinäinen oo".

Ihminen oppii uutta

Oppiminen on sekä ihme että täysin luonnollista ihmiselle. Ajatellaanpa vaikka sitä, kuinka paljon ihminen oppii asioita ensimmäisen elinvuotensa aikana. Pienestä, lähinnä nukkumiseen ja syömiseen keskittyvästä käärösta kasvaa vuodessa olento, joka pystyy liikkumaan omin avuin ja on kiinnostunut kommunikoimaan muiden kanssa ja tutkimaan ympäristöään ennakkoluulottomasti. Kaikki tuo ja itse oppiminenkin on pienelle ihmiselle aluksi taatusti uutta, mutta silti oppimista tapahtuu kuin itsestään.

Timo Tossavainen
Matematiikan
ja sen oppimisen professori
Luulajan teknillinen yliopisto, Ruotsi

Oppimisen ihmeellisyyksiin kuuluu sekin, että aikuisena joidenkin uusien asioiden oppiminen tuntuu vaikealta, vaikka ulkopuolelta katsottuna asia saattaa näyttää kovinkin helpolta ja yksinkertaiselta. Esimerkiksi ystävän uuden osoitteen mieleenpainaminen tai uuden matkapuhelimen käytön opettelu saattaa vaatia monta yritystä, ennen kuin itsessään havaitsee minkäänlaista kehitystä.

Ikä ei ole este

Jotkut ihmiset selittävät oppimisongelmiaan tällaisissa tilanteissa sillä, että heidän muistinsa on ikään kuin tullut täyteen eikä sinne mahdu enää uutta tietoa. Toiset vetoavat puolestaan korkeaan ikäänsä ajatellen, että oppiminen olisi mahdollista vain lapsille ja nuorille. Kumpikaan näistä käsityksistä ei pidä paikkaansa: ihmisen pää ei täyty tiedosta, eikä uuden oppiminen ole mahdotonta vanhoillekaan ihmisille.

Uuden oppimiseen tarvitaan sekä syitä että kannusteita. Jos ihminen ei näe tarvetta päivittää käsityksiään tai tietojaan jostakin ilmiöstä, hän ei välttämättä edes näe tilaisuuksia oppimiselle. Yhtä lailla, jos ihminen kokee jonkin asian itselleen vastenmieliseksi tai vaivalloiseksi, sekin haittaa asian omaksumista. Toisin sanoen motivaatiolla ja halulla oppia jotain uutta on suuri merkitys oppisen onnistumiselle.

Motivaatio ja kyky kohdata ristiriitoja

Millaisista asioista ihminen sitten saa motivaatiota uuden asian omaksumiseen? Siihen saattaa riittää pelkkä uteliaisuus ja sitä kautta syntyvä kiinnostus. Vastuuntuntoiset ihmiset motivoituvat oppimiseen sitäkin kautta, että he näkevät uuden tiedon ja taidon tärkeäksi ja hyödylliseksi itselleen tai edustamalleen yhteisölle. Yhteisöön kuu-

Pelko epäonnistumisesta tai arvovallan menetyksestä on uuden oppimisen pahimpia esteitä.

luminen ja sen arvostuksiin sitoutuminen ovat jo itsessään tärkeitä oppimiseen kannustavia tekijöitä.

Kun yksilön oppimista tarkastellaan tietoisuuden näkökulmasta, keskeinen tekijä oppimiselle on havahtuminen siihen, että jo olemassa olevissa tiedoissa ja taidoissa on jotain korjattavaa. Ihminen ikään kuin törmää tilanteeseen, joka kyseenalaistaa aiemmat käsitykset tai toimintatavat. Ratkaisevaa uuden oppimisen kannalta on se, miten ihminen reagoi tällaiseen ristiriitaan. Jos ihminen tunnistaa ristiriidan ja pyrkii aidosti ratkaisemaan sen, se avaa tilaisuuden uuden oppimiselle.

Sekin on mahdollista, että ihminen pyrkii sulkemaan ristiriidan pois mielestään vähättelemällä tai suorastaan kieltämällä sen, mikä kyseenalaistaa hänen aiempia käsityksiään. Ero pienten lasten ja aikuisten oppimistaidoissa johtuu usein tästä: lapsi kohtaa uuden tilanteen avoimesti ja vähemmin ennakkoluuloin, kun taas aikuinen pyrkii puolustamaan jo omaksumiaan käsityksiä ja asenteita. Tällainen torjuntareaktio tapahtuu usein niin nopeasti, ettei ihminen edes itse sitä huomaa. Tämä paljastaa, kuinka suuri rooli tunteilla on uuden oppimisessa. Pelko epäonnistumisesta tai arvovallan menetyksestä on uuden oppimisen pahimpia esteitä.

Oppia voi kaikesta

Uuden oppiminen on myös ihan arkista työtä. Monia taitoja täytyy harjoitella ja toistaa, jotta ne edes pysyisivät yllä. Onnistumisen kokemukset kannustavat uuden oppimiseen, mutta myös epäonnistumisista ja vastoinkäymisistä voi oppia paljon. Sen takia niihinkään ei pidä suhtautua kielteisesti tai vähätellen.

Opimme uusia asioita myös yllättävillä tavoilla ja vahingossa. Hiljentyminen ja yltäkyllläisyydestä luopuminen vaikkapa edes hetkeksi voivat olla tehokkaita keinoja uuden oppimiselle; ihminen oppii uutta jopa nukkuessaan. Toisille ihmisille oppiminen näyttää olevan helpompaa kuin toisille, mutta kaikille meille se on mahdollista. Siksi voimme iloita siitä yhdessä.

Luku- ja kirjoitustaidottomana Suomeen paennut Esmat:

”Joskus mietin, että koko elämäni on ihme!”

Kuusi vuotta sitten Afganistanista Suomeen paennut Esmat on onnistunut siinä, mikä monelle turvapaikanhakijalle on ollut mahdotonta: hän on saanut myös vaimonsa, poikansa ja sisaruksensa Suomeen. Lisäksi hän on oppinut paitsi kielen myös suorittanut peruskoulun ja lähihoitajan opinnot ja tekee nyt työtä lapsuutensa toiveammatissa.

Teksti ja kuvat Meiju Bonsdorff

Haastattelun aikaan Esmat perheineen on muuttamassa uuteen kotiin. Heidän toinen lapsensa on syntymäisillään, ja he tarvitsevat lisää tilaa. Vaimon lisäksi perheeseen kuuluvat myös heidän seitsenvuotias poikansa ja Esmatin 18-vuotias sisar sekä 16-vuotias veli. Paikalla on myös Sisko, jonka Esmat esittelee äitinään. Sisko ja hänen miehensä ovatkin olleet tärkeitä tukijoita Esmatille tämän kotoutumisessa samoin kuin myös vaikeassa perheenyhdistämisprosessissa.

Hazara-perheen esikoinen etsii onneaan

28-vuotias Esmat kertoo elämästään sujuvalla suomen kielellä ja välillä Siskon avustamana. Hän sanoo kasvaneensa Afganistanin vuorilla. Perheeseen kuuluivat isä, äiti, sisko ja veli. Etniseltä taustaltaan he olivat hazaroita ja uskonnoltaan shiiamuslimeja, eli sunnilaisten talebanien mielestä vääräuskoisia. Perhe ei kuitenkaan ollut kovin uskonnollinen. Hazarat ovat maassaan pie-ni darinkielinen vähemmistö, joka on kokenut vainoa.

Kun Esmat 16-vuotiaana muutti Kabuliin etsimään töitä, hän ei ollut käynyt päiväkäkään koulua. Hän päätyi ensin hitsarin hommiin ja myöhemmin kivimurskaamoon, jossa hän oli ainut hazara. Häntä se ei haitannut, mutta muiden työntekijöiden taholta hän sai kokea väheksyntää.

Taleban iskee kesken bussimatkan

Vuonna 2013 Esmatin äidillä oli terveyshuolia. Vanhemmat lähtivät Kabuliin tarkoituksenaan päästä lääkäriin. Esmatin sisarukset, tuolloin 10- ja 8-vuotiaat, jäivät naapurien hoiviin. Yhdeksänpaikkaiseen bussiin oli ahtautunut parikymmentä matkustajaa, kun Taleban pysäytti sen. Kaikki matkustajat ammuttiin siihen paikkaan.

– Olin shokissa, Esmat kertoo muistellessaan järkyttävää tapahtumaa.

Pakon edessä pakoon

Lohtua elämään toivat vaimo ja poika, joka syntyi seuraavana vuonna.

Lapsi ei ollut vielä vuottakaan, kun Esmat sattui työpaikallaan kivimurskaamossa näkemään jotain, mitä hänen ei olisi pitänyt nähdä. Työkaverit valmistivat salaa pommeja. Kun he tajusivat jääneensä kiinni, he antoivat Esmatille kaksi vaihtoehtoa: joko hän liittyisi heihin, tai hänet teloitettaisiin. Kuin ihmeen kaupalla Esmat onnistui pakenemaan. Ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin lähteä maasta ehtimättä sanoa edes jäähyväisiä vaimolle ja pojalle.

– En tiennyt, mihin olin menossa, olenko joskus perillä vai kuolenko matkalla, Esmat muistaa ajatelleensa. – Nyt olen varma, että Jeesus oli koko matkan kanssani, hän lisää, vaikkei tuolloin vielä tiennyt Jeesuksesta eikä kristinuskosta mitään.

Esmat kuvaa vaaratilanteita, joita parinsadan hengen muodostama pakenijajoukko koki matkallaan. Pari viikkoa he odottivat vuorilla ilman vettä ja leipää, milloin heitä tullaan hakemaan. Sitten he viettivät kolme viikkoa Pakistanin ja Iranin välissä. Kun he kohtasivat iranilaisia ja pyysivät näiltä apua, nämä vastasivat laudanpätkät käsissään: ”Uskallattekin pyytää apua!”

– Teimme matkaa henkilöautoilla. Jokaisessa autossa oli noin 15 henkeä. Jotkut pysäytettiin ja heidän käskettiin soittaa omaisilleen, että nämä lähettäisivät rahaa, tai heidät tapettaisiin.

Sisäinen ääni kehotti jatkamaan matkaa

Lopulta pakenijat pääsivät Saksaan. Oli synkkä marraskuu.

– Näin edessäni pelkkää pimeyttä. Kysyin mielessäni, mitä pitää tehdä, ja kuulin sisäisen äänen vastaavan: ”Eteenpäin, eteenpäin!”

Vastaanottokeskuksessa Esmatia pyydettiin antamaan sormenjälkensä, mutta hän kieltäytyi. Jos hän olisi antanut ne, se olisi merkinnyt rekisteröitymistä ja että hänen olisi jäätävä Saksaan. Sisäinen ääni kehotti kuitenkin jatkamaan matkaa. Sama toistui Tanskassa ja Ruotsissa. Kun Malmössä jälleen pyydettiin sormenjälkiä, Esmat pyysi saada puoli tuntia miettimisaikaa.

– Olin ainut, jolle annettiin aikaa tehdä päätös. Silloin näin afganistanilaisen perheen, joka sanoi olevansa menossa Suomeen. Pyysin saada liittyä heidän joukkoonsa.

Näin Esmat päätyi Tornioon.

– Koin, että olen perillä! Olin valmis rekisteröitymään turvapaikanhakijaksi.

Kielen opiskelua päivin ja öin

Torniosta Esmatin matka jatkui Tampereelle, jossa kului seuraavat kuusi kuukautta.

– Opettelin hullun lailla suomea, Esmat kertoo. Koska hän ei osannut lukea eikä kirjoittaa, oppiminen tapahtui kuvataulujen avulla.

– Nukuimme kerrossängyissä. Verhon takana kaverit pitivät meteliä, mutta minä opiskelin kännykän valossa. Keskellä yötäkin heräsin jatkamaan opiskelua.

Anteeksiantamuksen sanoma koskettaa

Tuohon aikaan Esmat sai ensikosketuksen kristinuskoon. Vastaanottokeskuksesta lähdettiin bussilla Kangasalan kirkkoon.

>>

– Siellä erään naisen todistus teki vaikutuksen. Hän kertoi, kuinka maahanmuuttaja oli tappanut hänen tyttärensä. Tulkin välityksellä kuulin naisen sanovan: ”Minä annan anteeksi.” Se kosketti minua syvästi. Kaikki salissa itkivät. Mietin, miten on mahdollista antaa anteeksi sille, joka on tappanut oman tyttären.

Esmatilla ei ollut mitään tietoa kristinuskosta, mutta nyt hänen kiinnostuksensa heräsi.

Vähän tämän jälkeen Tampereen vastaanottokeskus suljettiin, ja Esmat siirtyi Harjavallan kautta Poriin. Porissa hän alkoi käydä helluntaiseurakunnassa ja saada opetusta. Hän tuli uskoon ja antoi kastaa itsensä.

Yhteys vaimoon oli säilynyt Internetin välityksellä. Vaimo oli töissä sotilassairaalassa, ja siellä oli tietokone, jonka avulla he saivat yhteyden toisiinsa. Vielä tuolloin Esmat ei kuitenkaan uskaltanut kertoa kristityksi kääntymisestää.

– Pelkäsin, että vaimo jättää.

Aikuisten peruskoulusta ammattiopintoihin

Esmatin tukihenkilöt ehdottivat, että hän hakeutuisi Karkun evankeliseen opistoon suorittamaan aikuisten peruskoulua. Seuraavat kaksi vuotta hän vietti viikot Karkussa opiskellen, minkä jälkeen hän pyrki ja pääsi Poriin opiskelemaan lähihoitajaksi.

– Vaikeinta oli ammattitermien oppiminen ja matematiikka. Minulla on matikka-allergia, Esmat nauraa.

Hän kuitenkin valmistui kahdessa ja puolessa vuodessa ja tekee nyt työtä vanhusten palvelutalossa erittäin pidettynä lähihoitajana.

Perheenyhdistäminen – luultuakin vaikeampi prosessi

Opiskeluajastaan Esmat kertoo viitaten Siskoon ja tämän mieheen:

– Olin kuin pieni poika, josta äiti ja isä pitivät huolen.

Kun keväällä 2019 Esmatille myönnettiin turvapaikka, Sisko miehensä kanssa auttoi häntä käynnistämään perheenyhdistämisprosessin. Monimutkaisten ja vaikeiden vaiheiden jälkeen heinäkuun 27. päivä 2020 perhe oli vihdoin koossa. Pian tämän jälkeen pariskunta siunattiin kristilliseen avioliittoon.

Ennen perheen tuloa Esmat oli tuntenut itsensä pieneksi pojaksi. Perheen saapuessa hän kasvoi hetkessä vastuuntuntoiseksi aviomieheksi, isäksi ja huoltajaksi teini-ikäisille sisaruksilleen. Oma poika ei muistanut isäänsä eikä ollut halunnut puhua tämän kanssa netinkään välityksellä, mutta nyt he saivat tutustua toisiinsa.

Hyväsydämiset ja hyväksyvät suomalaiset

– Tykkään työstäni ikäihmisten parissa. Tanssin ja hulluttelen, kun muut hoitajat eivät ole näkemässä, Esmat paljastaa. – Asukkaat sanovat, että teen samanlaisia asioita kuin he ollessaan lapsia.

– Eräänä sunnuntaina yksi muistisairas sanoi minulle: ”Viekää minut TV:n ääreen, kohta alkaa jumalanpalvelus.” Minulle tuli kyyneleet, kun ajattelin: Et tiedä, mikä päivä tai kellonaika on, mutta tämän sinä muistat! Se on rakkautta.

Esmat kertoo saaneensa suomalaisia ystäviä ja tykkäävänsä suomalaisesta kulttuurista ja ruuasta. Joskus hän kuitenkin ajattelee syntymäseutuaan ja lapsuuden leikkikavereitaan. Elokuussa tapahtunut islamilaisen tasavallan kaatuminen ja vaihtuminen Talebanin johtamaan islamilaiseen emiraattiin herättää kuitenkin huolta maan tulevaisuudesta.

– Siellä tarvitaan ihmettä!

Uudesta kotimaastaan Esmatilla sen sijaan on paljon hyvää sanottavaa:

– Afganistanissa minua ei hyväksytty. Täällä ihmiset eivät tule helposti lähelle, mutta kun tulevat, he ovat hyväsydämisiä, eikä heillä ole hyötymisajatusta. Minulle oli opetettu, että Eurooppa on paha ja eurooppalaiset likaisia. Suomessa silmäni avautuivat näkemään asiat toisin. Siellä pakotetaan, täällä rakastetaan ja hyväksytään myös erilaisia ihmisiä.

Esmat, joka haaveilee jatkavansa jossain vaiheessa opintojaan, toteaa hymyssä suin:

– Minulle tämä on ollut hyvä maa!

TÄHKÄPÄITÄ

Uusvanha

Eräs mielenkiintoinen muodin tyyli on nk. uusvanha. Sillä jäljitellään vanhaa, nostalgista tyyliä tuotteessa, joka kuitenkin on tehty ja suunniteltu nykyaikaisilla tekniikoilla ja materiaaleilla. Jollain tapaa myös kristillisessä elämäntyylissä eräänlainen uusvanha malli on yllättävän suosittu.

Tämän tyylilajin olemuksen tiivisti aikoinaan osuvasti silloinen Mikkelin tuomiorovasti Seppo Löytty. Häneltä kysyttiin eräässä haastattelussa, mihin hiipui 70-luvun voimakas Hengen uudistus kirkossamme -liikehdintä. Seppo Löytty oli näkyvä hahmo tässä liikkeessä. Hän vastasi kysymykseen: ”Ihmiset etsivät uutta voimaa elääkseen vanhaa elämää.”

Jotain samaa on piirroskuvassa, jossa puhuja kysyy kansanjoukolta: ”Kuka haluaa muutosta?” Kaikki kädet nousevat. Kun puhuja jatkaa: ”Kuka haluaa muuttua?”, kädet pysyvät alhaalla.

Myös vanha iskelmä kysyy kipeästi, ”muuttuuko ihminen – ja mihin suuntaan…” Ihmisen – minun – muuttumisessani on kysymys aina myös luopumisesta. Minun pitää kyetä luopumaan jostain vanhasta, että jotain uutta voi tulla tilalle. Juuri siksi se on myös niin vaikeaa ja kipeää, sillä me kiinnymme niin helposti vanhaan, että hankimme tavaratkin mielellään uusvanhoina.

Mihin me sitten kaipaamme muutosta? Varmasti moneen asiaan. Mutta mihin me voimme oikeasti vaikuttaa, mitä muuttaa? Itseämme. Omaa ajatteluamme, tapojamme, tekojamme ja itse asiassa elämäämme.

Kristittyinä meillä on myös jotain suurta turvanamme, joka tekee muutoksesta oikeasti mahdollisen: Jumalan lupaukset. Hän lupaa ”uuden voiman”, Hän lupaa ”olla kanssamme, joka päivä”. Hän ei jätä meitä yksin painimaan muutoksen haasteissa, vaan on Luoja, joka lepäsi luomistyöstään ainoastaan seitsemäntenä päivänä. Mutta ei lopettanut, vaan jatkaa uuden luomista – muutoksen mahdollistamista – joka päivä. Jos me vain avaamme oven ja kutsumme hänet sisään.

Ari Tähkäpää

Neljä ajatusta uuden alkamisesta

Unelmoin nyt yksin tässä, lailla ruusun laaksossa: kuka tietää sisimmässä mitä ruusun nupussa? Ehkä sinä avaat kuoren, näet kastepisarat, unet kyyneleissä nuoren silmistänsä vuotavat. (Kohise villi aalto, Isa Aspin runot, toim. ja suom. Toivo Hyyryläinen. Minerva.2015)

Vasta vuosia jälkeenpäin olen tajunnut, että tuo hetki oli minulle lähtölaukaus uuteen. Se mikä minusta näytti siinä tilanteessa kaiken lopulta, oli Jumalan suunnitelmissa uuden alku. Jumalan täytyi särkeä minussa jotakin, jotta hän voisi alkaa koota uutta. (Miika Auvinen: Kun ovet avautuvat. Päivä. 2020)

Talvella luonto lepää lumivaipan alla. Lepo valmistaa luontoa tulevaan kevääseen. Vaihtuvat vuodenajat ovat Suomen luonnon rikkaus. Kaikella on aikansa. Myös levolla ja hiljaisuudella sekä talvisella hämärällä. Tätä elämä ja vuoden kiertokulku meille opettavat. Me tarvitsemme myös lepoa. (Jukka Nevala: Vihreä rukouskirja. Kustannus Oy Arkki 2007)

Miten tärkeää olisikaan muistaa, että jokainen joutuu kerran viimeiselle tuomiolle. Tuomarimme on tällöin Jeesus Kristus, joka kuitenkin noudattaa Isän tahtoa. Raamattu osoittaa, ettei ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Jeesuksessa Kristuksessa ovat. He ovat uudestisyntymisen kautta Jumalan lapsia, joiden synnit on sovitettu ja anteeksiannetut Jeesuksen nimessä ja veressä. (Lauri Konttinen: Pelastuksen vuosi. Parikanniemen Ystävät ry 2021)

Johannes Neuvonen:

”Olemme motivoituneita asumaan maaseudulla”

PARIKANNIEMEN YSTÄVÄT r.y.

Tyhjenevä maaseutu ei ole karkottanut pois kaikkia nuoria perheitä. Osa on jäänyt asumaan ja tekemään työtä maalla. Yksi maalla viihtyvä on Johannes Neuvonen Parikkalan Saarelta, joka perheineen – puolison ja kahden tyttären kanssa – on jäänyt.

Johannes on neljännen polven saarelainen, joka kävi syntymässä Savonlinnassa. Sieltä hän muutti neljävuotiaana vanhempiensa kanssa Saaren kuntaan. Myöhemmin se yhdistyi Uukuniemen ja Parikkalan kuntien kanssa.

Johannes jatkaa maidontuottajana, ja jos olet syönyt Saaren orpokotijuhlilla riisipuuroa, se on todennäköisesti valmistettu Neuvosten tilalta lahjoitettuun maitoon. Maatila on nykyaikainen kokonaisuus, joka koostuu useista rakennuksista, navetoista ja rehuvarastoista.

– Maatalouden harjoittamisessa asuminen maaseudulla on edellytys työlle. Olemme vaimoni kanssa erityisen motivoituneita tähän työhön. Nuorena olin Kiteellä opiskelemassa, ja myöhemmin on tullut matkusteltua paljon Yhdysvaltoja, Kanadaa ja Eurooppaa myöten, kertoo Johannes, joka kaiken jälkeen on löytänyt paikkansa. Nuoresta iästään huolimatta hänellä on monia luottamustehtäviä sekä

työnsä että vapaa-ajan harrastustensa kautta.

– Täällä Saaren kylällä on lapsiperheen hyvä asua. Täältä löytyvät päiväkoti, esikoulu ja ala-aste. Myös harrastusmahdollisuuksia on jonkin verran. Parikkalan seurakunta järjestää Jippii-pyhäkoulua, ja vanhemmille lapsille on Donkkis-kerho. Talvella käydään paljon luistelemassa ja kesällä on uintimahdollisuus. Omalla mökillä käydään kesällä lähes päivittäin, kertoo Johannes.

Parikanniemen työ ja uukuniemeläinen herätys tulivat Johannekselle tutuiksi jo nuoruudessa.

– Koin lapsena, että tällä alueella on paljon hartaita kristittyjä. Se oli silmiinpistävä asia. En varsinaisesti koskaan kapinoinut, mutta onhan herätysliike jossain vaiheessa voinut tuntua melko tiukalta. Toisaalta ymmärsin sen. Me olemme nyt neljäs ja lapset viides sukupolvi tämän liikkeen piirissä.

– Saaren juhlat tulivat tutuiksi, ja mummolassa oli ma-

Maire Kovalainen

Uskon kautta palvelukseen

Maire ja Paavo Kovalainen tulivat uskoon 1990-luvun alkupuolella. Mairen sisko piti Parikanniemen puhujia kortteerissa ja järjesti seuroja. Näissä Parikanniemen työ tuli tutuksi, samoin kuin livantiiran juhannusjuhlilla. Paavo oli orpo, joten hän koki orpokotitoiminnan läheiseksi.

Maire ja Paavo alkoivat käydä Orpokotijuhlilla 1992 ja siitä lähtien lähes vuosittain. Paavo kuoli neljä vuotta sitten. Hän oli innokas järjestelemään Parikanniemen seuroja ja kirkkopyhiä Suomussalmella ja läheisissä seurakunnissa. Lisäksi Maire ja Paavo ovat majoittaneet puhujia kotiinsa.

Orpokotijuhlille Kovalaiset menivät ensin oman perheen voimin. Sittemmin Paavo järjesteli myös linja-automatkoja juhlille. Eräs Mairen muisto juhlilta liittyy lauantai-illan ehtoolliseen. Hänen miniänsä tuli sanomaan, että poika karkasi käsistä. Lapsi löytyi juoksemassa ulkona kirkon kiviaidalla. Juhlien jälkeen poika sanoi: "Jeesus sano minulle, että Hän on joka päivä minun kaveri."

Maire ja Paavo alkoivat järjestää kesäjuhlia omalla kesäpaikallaan Hietarannassa vuonna 1997, kun Paavo oli saanut omistukseensa lapsuuden kotinsa. Hän koki, että talo tulisi seurapirtiksi. Hietarannan kesäseuroissa vieraili parhaimmillaan noin 80 henkeä. Seuroissa oli puhujina myös Parikanniemen tilaisuuksista tuttuja nimiä, kuten Markku Liukkonen, Matti Kostamo, Jussi Pitkänen ja Voimalan veljekset.

Maire majoittaa edelleen Parikanniemen vieraita. Hänelle on henkireikä, että saa keskustella ystävien kanssa.

Teksti ja kuva Petri Tiusanen

---

joituksessa vieraita. Olin lapsena kantamassa tarjottimia ja myymässä jäätelöä. Juhlien perinne on aina ollut läsnä. Silti olen sitä mieltä, että juhlia pitää uudistaa ja pyrkiä vastamaan ajan haasteisiin. Näistä on paljon keskusteltu, kun osa vapaaehtoisista on valitellut väsymistä ja juhlien siirtämistä muualle, kertoo Johannes. Hän, jolle talkootyö on tuttua, haluaa omalta osaltaan tehdä voitavansa.

– Tärkeää on liikenneturvallisuus ja ruokahuolto sekä lisätelttojen hankinta, niin että ihmiset voisivat ulkona kuunnella juhlia. Edellisillä juhlilla toteutettuja livestriimauksia ja radiointia pitää ehdottomasti jatkaa, ja tiedän, että se on kaikenikäisten kokemus. Se tuo juhlille uusia live-vieraita ja mahdollistaa osallistumisen myös niille, jotka eivät pääse paikanpäälle.

Teksti Teuvo V. Riikonen
Kuva Elina Neuvonen

Sitoutuneena Kristukseen ja Ilomantsiin

Sirkka Konttinen teki pitkän työuran Ilomantsin seurakunnan palveluksessa lehtorina. R*akas työmaani – Ilomielin Ilomantsissa* on mielenkiintoinen muistelmateos, jossa sukelletaan pienen rajaseurakunnan ja sen ihmisten arkeen ja hengelliseen elämään. Konttinen kertoo työstään tavallisten ilomantsilaisten parissa. Hänellä on ollut laaja maallikoiden verkosto. Voidaankin sanoa, että hän on ollut aikaansa edellä, kun kirkossa on vasta nyt herätty vapaaehtoisten aktivointiin. Sirkalla heitä on ollut lähetyspiirien ohella myös varhaisnuoriso- ja nuorisotyössä.

Kirja on rehellinen kuvaus eri vuosikymmenten kokemuksista iloineen ja suruineen. Ristiriidoiltakaan ei olla seurakunnassa vältytty. Niitä kuvatessaan Sirkka on kaikkein kriittisin itseään kohtaan.

Vaikein kokemus, jota kirjassa kuvataan, on puoliso Pekka Konttisen menehtyminen vain kahden aviovuoden jälkeen. Tästä ja äitinsä omaishoitajana toimimisesta Sirkka kirjoittaa henkilökohtaisesti ja kauniisti.

Ilomantsissa saatiin elää herätyksen aikaa, jossa Sirkka oli mukana. Sirkka on ollut kutsumukselleen uskollinen myös silloin, kun sitä on koeteltu. Kirja on kuvaus Kristukseen ja Ilomantsiin sitoutuneesta Herran palvelijasta.

Kimmo Jaatila

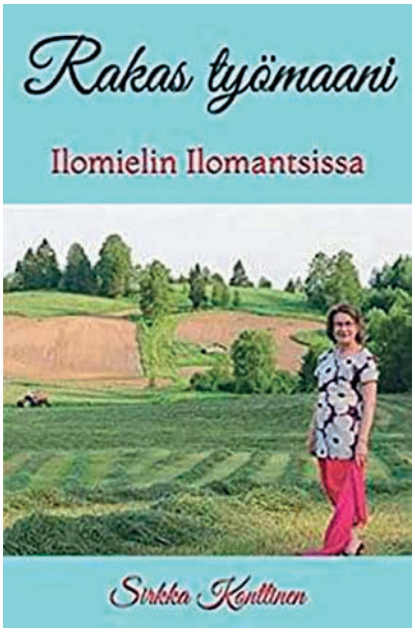

Kirjaa voi tilata suoraan tekijältä osoitteesta: sirkka.konttinen@gmail.com

---

Saaren kirkon orpokotijuhlat 1946 ja 2022!

Saaren juhlien talkoolainen **Antero Tykkyläinen** Parikkalan Saarelta lähetti Kontti-lehdelle mielenkiintoisen artikkelin liittyen Saaren juhlien alkuun. Aikaisemmin on oletettu, että sodan jälkeen ensimmäiset Orpokotijuhlat Saaren kirkolla olisivat olleet vuonna 1945, vaikka oikea vuosi on 1946. Ensimmäiset vuoden 1945 juhlat on pidetty jonkun yksityiskodin tiloissa eikä Saaren kirkolla. Uukuniemeläistä herätysliikettä tutkinut pastori Juha Valkeapää vahvistaa muista aikalaislähteistä, että ensimmäiset juhlat tosiaan olivat 1946.

Kahtena viime vuotena, 2020 ja 2021, juhlat on pidetty koronan takia radion ja netin kautta ja osittain striimattuina. Molempina vuosina on kuitenkin fyysisesti oltu yhtenä päivänä pienellä joukolla Saaren kirkolla. Parikanniemisäätiön hallitus on päättänyt, että vuoden 2022 juhlat pidetään tutulla paikalla Saaren kirkolla. Tällöin juhlat järjestetään 77. kerran samalla kirkonmäellä. (TVR)

Tule mukaan talkoisiin orpokotijuhlille

Viime vuosina Saaren Orpokotijuhlat on etsinyt uusia talkoolaisia ja vapaaehtoisia juhlille. Tule mukaan joukkoon. Juhlia rakennetaan, vietetään ja puretaan 11.–15.8.2021 välisenä aikana ja talkoisiin voi tulla joko osaksi aikaa tai koko ajaksi.

Tehtäviä löytyy telttojen ja katosten pystyttämisestä kirkon siivoukseen, liikenteen valvonnasta keittiötehtäviin sekä monenlaista muuta.

Kiinnostuneet voivat ilmoittautua petri.tiusanen@parikanniemi.fi

Tervetuloa mukaan vapaaehtoistyöhön!

Tervetuloa tilaisuuksiin

Parikanniemisäätiön työntekijät ja vapaaehtoistyöntekijät vierailevat seuraavissa tilaisuuksissa. Katso tarkemmat tiedot seurakunnan ilmoituksista ja säätiön kotisivulta www.parikanniemi.fi.

Marraskuu

28.11. Joutseno klo 18.00
Sanan ja rukouksen ilta seurakuntatalossa, Tiusanen
30.11. Kerimäki klo 13.00
Ystäväseurat Seija ja Esko Kososella Tihviintie 71, Kostamo, Tiusanen

Joulukuu

5.12. Mäntyharju klo 10.00
Kirkkopyhä, Tiusanen
9.12. Kitee klo 13.00
Ystäväseurat seurakuntatalossa, Komulainen, Kostamo
10.12. Joensuu klo 13.00
Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa
10.–11.12. Ristiina
Matka Betlehemiin -jouluvaellus Parikanniemessä
12.12. Mikkeli klo 10.00
Kirkkopyhä Pitäjän kirkossa ja pikkujoulu kirkonmäen srk -talossa, Pasanen, Tiusanen
13.12. Hamina klo 13.00
Ystäväseurat Herrankukkarossa
13.12. Lappeenranta klo 17.00
Ystäväpiiri Lappeen seurakuntatalon neuvotteluhuoneessa Kirkkokatu 10, hissillä 5. kerros
24.12. Ristiina klo 14.00
Jouluaaton hartaus Riihikirkossa, Jyrkämä

Tammikuu 2022

1.1. Parikkala klo 10.00
Uudenvuodenjuhla, messu siunauskappelissa ja päivätilaisuus seurakuntatalossa
7.1. Hyrynsalmi klo 18.00
Seurat seurakuntatalossa, Hänninen, Kinnunen, Riikonen
8.1. Kuhmo klo 13.00
Raamattutunti ja seurat seurakuntakeskuksessa, Riikonen
9.1 Kuhmo klo 10.00
Messu kirkossa, saarna Riikonen
9.1. Lappeenranta klo 10.00
Kirkkopyhä ja seurat, Kostamo, Tiusanen
9.1. Nurmes klo 15.
Seurat Joosua ja Maria Tolvasella Lukanpurontie 41, Riikonen13.1. Kitee klo 13.00
Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Kostamo
14.1. Joensuu klo 13.00
Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Kostamo
14.1. Liperi klo 15.30
Ystäväseurat Herrankukkarossa, Kostamo
16.1. Joroinen klo 10.00
Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen
17.1. Hamina klo 13.00
Ystäväseurat Herrankukkarossa
17.1. Lappeenranta klo 17.00
Ystäväpiiri Lappeen seurakuntatalon neuvotteluhuoneessa Kirkkokatu 10, hissillä 5. kerros
23.1. Valkeala klo 10.00
Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen
23.1. Kotka klo 16.00
Sanan ja rukouksen ilta Langinkosken kirkossa, Tiusanen
25.1. Kerimäki klo 13.00
Ystäväseurat Liisa Kososella Lemmenmäentie 3, Riikonen

Helmikuu

6.2. Rautavaara klo 10.00
Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen
10.2. Kitee klo 13.00
Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa
11.2. Joensuu klo 13.00
Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa
13.–15.2. Parikkala
Raamattu- ja yhteyspäivät, kts. kirkolliset
14.2. Hamina klo 13.00
Ystäväseurat Herrankukkarossa, Kostamo
14.2. Lappeenranta klo 17.00
Ystäväpiiri Lappeen seurakuntatalon neuvotteluhuoneessa Kirkkokatu 10, hissillä 5. kerros, Kostamo
20.2. Miehikkälä klo 10.00
Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen
22.2. Kerimäki klo 13.00
Ystäväseurat Helena Hämäläisellä Joensuuntie 565

Parikanniementie 130
52320 Vitsiälä
toimisto@parikanniemi.fi

Toimisto- ja taloussihteeri
Risto Teittinen
Puhelin 0400 744 061
Ark. klo 9-15

Säätiön hallituksen puheenjohtaja
Sairaanhoitaja **Johanna Talo**
Puhelin 0407240722
johanna.talo@hotmail.com

Toiminnanjohtaja Teuvo V. Riikonen
Puhelin 0400 315 573
teuvov.riikonen@parikanniemi.fi

Pastori Petri Tiusanen
Puhelin 040 753 5553
petri.tiusanen@parikanniemi.fi

Lastenkodin johtaja
Matti Pasanen
Puhelin 040 847 3657
matti.pasanen@parikanniemi.fi

Matkasihteeri Matti Kostamo
Puhelin 0400 245272

Parikanniemisäätiön tilit
DB FI86 8000 1901 5424 99
S-SOP FI54 5271 0420 0130 48

Parikanniemen Ystävät ry
- jäsenyhdistys
- jäsenmaksu, Kontti-lehti, **20 €**/vuosi
- kustannustuotteet
FI95 5271 0420 0445 14 (S-SOP)

Parikanniemisäätiö voi kerätä ja vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja työn hyväksi. Poliisihallituksen keräyslupa: nro POL-2015-6305. Keräystili.
S-SOP FI63 5271 0420 1411 20

www.parikanniemi.fi

Lahjat virkistystoiminnalle

Parikanniemen ystävät ry:n hallitus yllätti lastenkodin väen lahjoittamalla 500 euroa lasten virkistystoimintaan sekä 500 euroa henkilökunnan virkistystoimintaan. Lahjat oli luovuttamassa Parikanniemen ystävät ry:n hallituksen jäsen ja Parikanniemisäätiön puheenjohtaja Johanna Talo. Lahjoja oli ottamassa vastaan lastenkodin lapsia sekä lastenkodin johtaja Matti Pasanen. (MP)

Kuva: Päivi Orava

Lauri Konttisen kirjan julkistaminen

Tuupovaaran kirkossa vietettiin 14.10.2021 juhlahetki, kun Parikanniemen Ystävät ry julkaisi 94-vuotiaan Lauri Konttisen uuden kirjan *Pelastuksen vuosi.* Samassa yhteydessä pidettiin kirkossa ensimmäisen kerran Parikanniemen seurat. 400-sivuisen kirjan kirjoittaja on Helena Konttisen pojanpoika, joka juhlassa säesti myös kaikki virret. Lämpimät onnittelut Laurille ja uudelle kirjalle! (TVR)

Kirjaa voi tilata osoitteesta www.parikanniemi.fi ja tilaisuuksissa hintaan 30 €.

Uusia alkuja Parikanniemen lastenkodissa

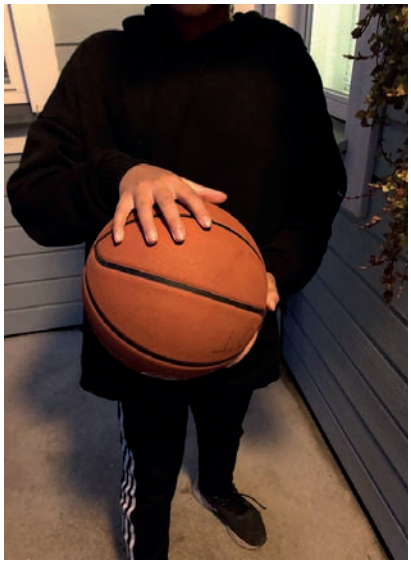

Koululaisille ja muille koulun lukuvuoden mukaan eläville ensimmäiset syksyn tuulahdukset tuovat tunteen uudesta alusta. Tänä syksynä kaikki Parikanniemen lapset ja nuoret lähtivät koulutielle, kun päiväkotilaisetkin aloittivat eskarin. Luokalta seuraavalle siirtyessään tuntuu lapsikin kasvavan aina vähän isommaksi, ja isompana uskaltaa kokeilla uusia asioita, kuten uusia harrastuksia.

Onnentuvalla pojat aloittivat tänä syksynä koripalloharrastuksen, ja harkoissa on jaksettu käydä ahkerasti. Ensimmäiset pelitkin on jo ehditty voittaa. Poikien mielestä harrastuksessa parasta on pelaaminen ja yhdessä tekeminen. Koripallon lisäksi pojat käyvät Ristiinan koululla järjestetyissä liikuntakerhoissa, joihin osallistuvat myös Onnentuvan nuoret. Kotiryhmän nuorin poika aloitti breakdancen ja tyttö akrobatiavoimistelun. Molempien mielestä harrastuksissa on kivaa, kun oppii uusia asioita ja saa uusia kavereita.

Koivulassa on jatkettu ratsastusharrastusta ja sen rinnalle on tullut niin jalkapalloa, lentopalloa kuin akrobatiaakin. 15-vuotias nuori on aloittanut kuntonyrkkeilyn, ja kiinnostuneille on mahdollistettu mopojen rassailu Parikanniemen tallissa. Aikuisen valvonnassa nuoret saavat puuhastella mopojensa parissa, ja sieltä kerrotaan, että parasta tekemisessä on se, kun saa onnistumisen kokemuksia!

Myös Tuulentuvalta löytyy ratsastajia, ja sen lisäksi heillä harrastetaan taidetta. Upeita taideteoksia syntyy niin perinteisillä kuin digitaalisillakin menetelmillä. Eräs nuori tekee omin käsin niin taitavasti keppihevosia, että niitä on hankittu kaikille pihan halukkaille lapsille, ja toinen on kiinnostunut valokuvaamisesta. Aikuisille ehkä uutena asiana on tullut tietokonepeliharrastus, jossa kilpaillaan myös korkealla tasolla.

Muukin harrastaminen mahdollistuu Parikanniemestä käsin: omasta pihasta löytyy muun muassa päivittäin taitavien heittäjien käytössä oleva frisbeegolf-rata, jääkiekkokaukalo, jalkapallokenttä, lukuisia urheiluvälineitä ja talvisin hiihtolatu. Pihapiiri kutsuu tietysti myös sienestämään ja marjastamaan, ja muun kalastamisen lisäksi kalastusta pääsee jälleen harrastamaan Parikanniemessä Aki Hirvosen ohjaamana.

Teksti Janita Lautamäki
Kuvat Parikanniemen arkisto

Helena Valentin tekee romanityötä aluehallintovirastossa:

”Romanille sisäinen kokemus identiteetistä on tärkeä”

Helena Valentin toimii suunnittelijana Itä-Suomen aluehallintovirastossa tehtävänään romaniasioiden hoito. Hän työskentelee myös sihteerinä Itä-Suomen alueellisessa romaniasiain neuvottelukunnassa.

– Elämänkaariajattelulla romaniasioita hoidetaan ”vauvasta vaariin”, joten poikkihallinnollinen yhteistyö korostuu romaniasioiden hoidossa. Siihen voi liittyä asioita varhaiskasvatuksesta, koulutuksesta, työllistymisestä ja hyvästä vanhuudesta, Valentin kertoo.

Mikkelissä Valentinin kerrostalokodin alakerrassa on viihtyisä kerhohuone, jota hän saa käyttää työtilanaan nyt etätyön aikana. Tapaamme siellä, ja saan tuhdin tietopaketin romanien historiasta ja nykypäivästä Suomessa. Muutos on ollut muutamassa vuosikymmenessä suuri. Vailla vakituista, kunnollista asuntoa olevasta vaeltavasta heimosta on vähitellen muodostumassa koulutettu, monissa ammateissa toimiva kansan osa.

– Näyttävä romaninaisen asu on osa kulttuuria ja muokkautunut ajan saatossa nykyisin suomalaisessa katukuvassa näkemäksemme. Naiset valitsevat nuorena, ottavatko käyttöön romaniasun. Valinnan jälkeen pukua käytetään päivittäin. Poikkeuksena työtehtävät, joissa vaaditaan ammatin mukaista suoja-asua. Minä en ottanut käyttöön romaniasua, Valentin kertoo. Hänen mukaansa sisäinen kokemus omasta identiteetistä, tavat ja arvomaailma ovat tärkeämpiä kuin pukeutuminen.

Valentinin mielestä romanikulttuurin kivijalka on ennen kaikkea vanhempien kunnioittaminen.

– Kaikilla romaneilla on jonkinlainen usko Jumalaan, ja hädän hetkellä osataan rukoilla. Monet ovat kokeneet myös henkilökohtaisen uskoontulon, ja heidän keskuudessaan on paljon hengellistä toimintaa. Vapaamuotoiset kokoukset ja reipas musiikki vapaissa suunnissa vetoavat romaneihin.

Mustalaislähetys (nykyisin Romano missio) perusti 50-luvulla kolme lastenkotia romanilasten auttamiseksi. Yksi niistä toimii vielä nykyisin. Kunnat kuitenkin päättävät, mihin sijoitusta tarvitsevat lapset lähetetään.

– Jos romanilapsi sijoitetaan pääväestön joukkoon, toivoisin, että hänellä säilyy hyvä yhteys perheeseen ja sukuun. Jos se ei ole mahdollista, olisi hyvä, jos lapselle järjestyisi romanitukihenkilö. Näin hän saisi opetusta ja kokemusta romanikulttuurista ja paluu romaniyhteisöön onnistuisi lastenkotijakson jälkeen. Joka tapauksessa on tärkeää, että lapsi saa hyviä eväitä elämäänsä, hyvän itsetunnon ja rohkeuden kohdata elämän haasteita, Helena Valentin pohdiskelee.

Kotiläksyksi saan mukaani Panu Pulman toimittaman kirjan Suomen romanien historia. Kannattaa tutustua!

Teksti ja kuva Pirkko Oinonen